Dosarul nr. 3-1773/2025
2-25100115-12-3-14072025

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

11 iunie 2026 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani
în componență:
Președintele ședinței, judecător Rodica Nicula
Grefier Adelina Petcu

examinând în ședință publică acțiunea de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Rotalin Gaz Trading" împotriva Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică cu privire la modificarea Hotărârii Consiliului de Administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 232 din 13 mai 2025 în partea pct. 1,

a c o n s t a t a t :

Pretențiile reclamantei:

La 14 iulie 2025, SRL „Rotalin Gaz Trading" a depus cerere de chemare în judecată împotriva Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, solicitând modificarea pct. 1 din Hotărârea nr. 232 din 13 mai 2025 a Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică prin anularea, ca fiind ilegale a valorilor costurilor de bază, aferente serviciului de distribuție a gazelor naturale prestat de către SRL „Rotalin Gaz Trading" pentru anul de bază 2025; aprobarea concomitentă a noilor valori ale costurilor de bază, stabilite, în conformitate cu cererea SRL „Rotalin Gaz Trading" nr.761 din 27.11.2024, cu modificările ulterioare, cu aplicarea acestora de la data intrării în vigoare a Hotărârii Consiliului de Administrație al ANRE nr.232 din 13 mai 2025.

În motivarea acțiunii, s-a comunicat că, în conformitate cu pct. 1 din Hotărârea Consiliului de Administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 232 din 13 mai 2025, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică a aprobat valorile costurilor de bază aferente serviciului de distribuție a gazelor naturale prestat de către SRL „Rotalin Gaz Trading", pentru anul de bază 2025, după cum urmează:

Denumirea costurilor de bază	Suma, mii lei
l. I .Cheltuielile materiale (CMo)	2 700,8
1.2.Cheltuielile privind retribuirea muncii personalului încadrat nemijlocit în procesul de întreținere, exploatare și reparație a rețelelor de distribuție a gazelor naturale (CREo)	28 807,2
l .3.Cheltuieli privind retribuirea muncii personalului administrativ (CRAo)	5 028,4
l .4.Cheltuieli aferente serviciilor prestate de terți (CSTo)	1 273,0
l .5.Cheltuieli administrative (CAo)	1 270,9
Costuri de bază, total	39080,4

Cu privire la Hotărârea Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 232 din 13 mai 2025, SRL „Rotalin Gaz Trading" a menționat că nu este de acord și o consideră neîntemeiată, în partea ce vizează mărimea costurilor de bază aprobate.

În opinia reclamantei, hotărârea respectivă a fost aprobată cu mai multe încălcări grave ale prevederilor Legii nr. 108/2016 cu privire la gazelele naturale, ale Metodologiei de calculare, de aprobare și de aplicare a tarifelor reglementate pentru serviciul de distribuție a gazelor naturale, aprobată prin HANRE nr. 443/2020, precum și ale Codului administrativ.

A notat că situația în cauză generează suspiciuni serioase și rezonabile privind legalitatea actului administrativ contestat, și în conformitate cu prevederile art. 189 alin. (1) din Codul administrativ, constituie un temei legal pentru înaintarea unei acțiuni în contencios administrativ, în vederea modificării pct. 1 din Hotărârea Consiliului de Administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 232 din 13 mai 2025.

A invocat că mărimea costurilor de bază, a fost diminuată în mod nejustificat de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, fiind calculată și aprobată cu încălcarea dispozițiilor legale aplicabile. Această diminuare nejustificată afectează venitul legal reglementat, garantat reclamantei prin lege și reprezintă un temei justificat pentru modificarea actului administrativ contestat.

Procedura de examinare a cererilor titularelor de licențe privind prețurile și tarifele reglementate precum și de adoptare a hotărârilor respective, este reglementată de prevederile art. 16 din Legea nr. 174 din 21.09.2017, cu privire la energetică, art. 9 din Legea 108/2016 și se desfășoară conform prevederilor Regulamentului privind procedurile de prezentare și de examinare a cererilor titularilor de licență, privind prețurile și tarifele reglementate, aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 286 din 17.10.2018. Totodată, modalitatea de calcul și de aprobare a tarifelor reglementate pentru serviciul de distribuție a gazelor naturale, precum și procedurile de aplicare a acestora, sunt stabilite de Metodologia nr. 443 din 24.11.2020. Ședințele Consiliului de administrație al ANRE de examinare și aprobare a proiectelor de hotărâri privind prețurile și tarifele reglementate se desfășoară în conformitate cu proceduri stabilite de Regulamentul privind ședințele Consiliului de administrație al ANRE, aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 390 din 24.10.2019.

În conformitate cu prevederile Legii nr. 117 din 23.12.2009, Republica Moldova a optat pentru aderarea la Tratatul de constituire a Comunității Energetice cu asumarea obligației de implementare a acquis-ului comunitar, prevăzut inclusiv de Directiva UE 2009/73/CE privind normele comune pe piața internă a gazelor naturale.

În acest context, reclamanta a considerat că este important de menționat că, potrivit pct. 32 al Directivei UE 2009/73/CE, autoritățile de reglementare naționale ar trebui să aprobe tarifele sau metodele de calcul ale acestora, pe baza propunerilor operatorilor de distribuție. În realizarea acestor sarcini, autoritățile de reglementare naționale trebuie să se asigure că tarifele de distribuție sunt nediscriminatorii, reflectă costurile și iau în considerare costurile de rețea marginale, evitate pe termen lung, ca urmare a măsurilor de gestionare a cererii.

Suplimentar, în conformitate cu prevederile art. 40 (a) din Directiva UE 2009/73/CE, în îndeplinirea atribuțiilor de reglementare, autoritățile de reglementare sunt responsabile pentru, garantarea condițiilor adecvate de funcționare eficientă și fiabilă a rețelelor de gaze naturale, având în vedere obiectivele pe termen lung.

Mai mult decât atât, în conformitate cu prevederile politicilor Secretariatului Comunității Energetice expuse în Linii directoare de politică privind tarifele rețelelor de distribuție, cadrul legal impune autorităților de reglementare de a se asigura că tarifele rețelelor reflectă costurile reale și permit realizarea investițiilor necesare în infrastructura rețelelor în vederea asigurării fiabilității și dezvoltării acestora.

La fel, al treilea pachet energetic, încorporat în acquis-ul comunitar prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice nr. 2011/02/MC-EnC impune aprobarea unor tarife reglementate sau a unor metodologii clare, de calculul al acestora, în vederea asigurării unor stimulente adecvate pentru operatorii de sistem, atât pe termen scurt, cât și pe termen lung, în scopul creșterii eficienței, promovării integrării pieței, asigurării securității aprovizionării și susținerii activităților conexe de cercetare.

În conformitate cu prevederile art. 77 lit. b) din Acordul de asociere, semnat la 27.06.2014 între Uniunea Europeană și Comunitatea Energetică, pe de o parte și Republica Moldova pe de altă partea, fiind ratificat prin Legea nr. 112 din 02.07.2014, reclamanta a comunicat că Republica Moldova și-a asumat obligația de a dezvolta o piață energetică competitivă, transparentă și nediscriminatorie, în conformitate cu standardele Uniunii Europene, inclusiv cu obligațiile prevăzute în Tratatul de instituire a Comunității Energetice, prin reforme normative și prin participarea activă la cooperarea regională în domeniul energetic. În această ordine de idei, potrivit prevederilor art. 79 din același Acord, Republica Moldova are obligația de a realiza apropierea și armonizarea legislației sale naționale la

standardele cu actele normative ale UE și de instrumentele internațional relevante.

Având în vedere prevederile actelor normative sus-menționate, precum și angajamentele asumate de Republica Moldova prin aderarea la tratatele și directivele internaționale, toate acțiunile privind politicile tarifare adoptate de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, în calitate de autoritate de reglementare în domeniul energetic, trebuie să fie conforme cu principiile de bază, precum și cu prevederile directivelor și regulamentelor emise de Comunitatea Energetică, în cadrul procedurilor de examinare și aprobare a costurilor de bază.

S-a relatat că, în conformitate cu cererea nr. 761 din 27.11.2024, însoțită cu scrisoare de argumentare la proiectul costurilor de bază, SRL „Rotalin Gaz Trading" a prezentat Agenției argumentele cu documentele justificative în vederea aprobării costurilor de bază pentru anul de bază 2025, în mărime solicitată, conform calculelor prezentate.

Cu toate acestea, Agenția nu a ținut cont de argumentele prezentate în solicitare și a diminuat valorile costurilor de bază aferente serviciului de distribuție a gazelor naturale, prestat de către SRL „Rotalin Gaz Trading", pentru anul de bază 2025 cu 23,07% din volumul total solicitat de OSD (de la 50800,3 mii lei, până la 39080,4 mii lei).

Cele mai semnificative reduceri au fost aplicate în cadrul cheltuielilor materiale, al serviciilor prestate de terți și al cheltuielilor aferente retribuirii muncii. Aceste reduceri, disproporționate și aplicate unor domenii esențiale pentru activitatea de distribuție, ridică obiecții întemeiate, având în vedere consecințele potențial negative asupra funcționării fiabile a întregului sistem de distribuție gestionat de operator.

Deși aceste categorii de cheltuieli sunt vitale pentru desfășurarea corespunzătoare a activității licențiate, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică nu a demonstrat că acestea sunt nejustificate și nici nu a prezentat o motivație rațională care să susțină decizia de reducere a costurilor de bază, contrar prevederilor pct. 49 din Metodologia ANRE nr. 443/2020.

A învederat micșorarea nejustificată de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică a costurilor de bază la capitolul „Cheltuieli materiale", cu reducere de 36,6 % în raport cu cele solicitate de OSD.

Proiectul cheltuielilor de bază prezentat de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică prevede o reducere semnificativă a cheltuielilor materiale necesare desfășurării activității de distribuție a gazelor naturale, cu 36,6 % (de la 4.259,3 mii lei, până la 2.700,8 lei) comparativ cu volumul solicitat de OSD. Această diminuare arbitrară de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică a cheltuielilor materiale, afectează grav capacitatea reclamantei de a asigura întreținerea, deservirea și reparația rețelelor de gazele naturale, compromițând, astfel, fiabilitatea și siguranța întregului sistem de distribuție.

Cheltuielile materiale incluse de OSD în calculul costurilor de bază sunt absolut justificate și vizează achiziționarea de materiale, piese de schimb, combustibil, lubrifianți, echipamente de protecție și alte resurse strict necesare pentru activitatea licențiată, respectiv pentru întreținerea tehnică, deservirea și reparațiile curente ale rețelelor de distribuție. Cheltuielile de bază aferente acestei categorii au fost calculate în conformitate cu pct. 27 din Metodologia ANRE nr. 443/2020, respectând strict normele, reglementările și cerințele legale în vigoare, fiind fundamentate pe planurile tehnice de întreținere și reparații curente ale activelor din infrastructura rețelelor de distribuție. Mai ales că, prin avizul expertului tehnic independent, dl Ion Rotaru, doctor în științe tehnice și conferențiar universitar la Universitatea Tehnică a Moldovei, calculul cheltuielilor materiale a fost validat, fiind confirmate calculele efectuate de SRL „Rotalin Gaz Trading", pentru anul de bază 2025.

Reducerea de 36,6 % aplicată de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică acestui capitol important din bugetul de activitate al companiei, limitează semnificativ capacitatea financiară a OSD de a-și întreține infrastructura existentă de gazele naturale. În aceste condiții, există riscul apariției unor situații de subfinanțare a lucrărilor critice strict necesare pentru asigurarea și menținerea stării de funcționare fiabile, fără avarii și incidente a conductelor și echipamentelor, ceea ce evident, va afecta negativ operarea în siguranță a întregului sistem de distribuție a gazelor naturale.

A susținut că, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică nu a motivat decizia sa de micșorare a acestui capitol important de cheltuieli, precum și nu a demonstrat caracterul nejustificat al cheltuielilor excluse din calculul prezentat de SRL „Rotalin Gaz Trading". Mai mult, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică a acționat în mod arbitrat față de reclamant, întrucât nu a oferit o justificare obiectivă pentru reducerea acestor cheltuieli, contrar prevederilor art. 118 alin. (2) lit. c), alin. (3) din Codul administrativ, care impun în mod expres obligația de motivare a actelor administrative individuale defavorabile.

Mai mult, unele ajustări în calcul s-au bazat pe medii ale cheltuielilor efective în perioada precedentă, abordare care nu este prevăzută de metodologia tarifară actuală. Aceasta abordare, aplicată de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică contravine atât prevederilor pct. 27 din Metodologia ANRE nr.443/2020, cât și principiilor generale de stabilire a tarifelor, potrivit cărora toate cheltuielile necesare și justificate trebuie incluse integral în tarif. Conform pct. 49 din Metodologia ANRE nr. 443/2020, este prevăzut expres că doar costurile nejustificate, constatate în rezultatul controlului sau monitorizării, ori cele care urmează a fi acoperite din alte surse de venit decât cele provenite din distribuția gazelor naturale, pot fi excluse din calculul tarifului. Or, în acest caz, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică nu a respectat acest principiu.

A declarat că micșorarea nejustificată de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică a costurilor de bază la capitolul „Cheltuieli de retribuire a muncii personalului, inclusiv a celui încadrat nemijlocit în procesul de întreținere, exploatare și reparație a rețelelor de distribuție a gazelor naturale”, cu reducere de 21,5% în raport cu cele solicitate de OSD.

Prin hotărârea aprobată, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică a redus considerabil fondul de salarizare cu cheltuielile aferente salarizării personalului, inclusiv a celui încadrat nemijlocit în procesul de întreținere, exploatare și reparație a rețelelor de distribuție a gazelor naturale, cu 21,5%, de la 43.113,0 mii lei, la 33.835,7 mii lei, în raport cu valorile justificate, înaintate de către operatorul sistemului de distribuție OSD, conform calculelor prezentate.

A relatat că această abordare a Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nu este justificată, întrucât nu respectă principiul fundamental al politicilor tarifare, care impune reflectarea costurilor reale necesare pentru realizarea investițiilor și menținerea funcționării eficiente a sistemului. Mai mult decât atât, și în cazul dat, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică nu a prezentat nicio motivare plauzibilă care să justifice reducerea costurilor de bază la acest capitol esențial.

De asemenea, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică a redus cu 28% cheltuielile planificate pentru serviciile prestate de terți, în comparație cu cele prezentate de OSD.

Această categorie de cheltuieli include servicii critice furnizate de agenți economici specializați, cum ar fi verificarea și repararea echipamentelor de măsurare și a altor echipamente utilizate în rețelele de distribuție, având un rol important în reducerea pierderilor de gaze naturale din rețea. Numărul total al verificărilor, precum și necesitățile de reparație ale echipamentelor solicitate de către OSD și prezentate în calculele relevante, sunt justificate, fiind stabilite în baza datelor existente, ușor verificabile, având în vedere numărul total de echipamente deținute, instalate și efectiv verificate și/sau reparate în perioada precedentă, precum și informațiile actuale privind costul serviciilor respective, aplicabile în prezent.

Reducerea semnificativă a finanțării pentru acest capitol poate face imposibilă realizarea verificărilor și reparațiilor în mod corespunzător și la timp, ceea ce compromite conformitatea metrologică și precizia măsurării consumului de gaze. Aceasta afectează nu doar interesele consumatorilor, ci și fiabilitatea generală a sistemului de aprovizionare cu gaze.

Ca și în cazurile anterioare, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică nu a demonstrat și nu a motivat că aceste cheltuieli sunt nejustificate, contrar cerințelor pct. 49 din Metodologia ANRE nr. 443/2020. Mai mult, anumite subcategorii au fost ajustate la niveluri medii ale cheltuielilor efective, o practică

ce nu este reglementată de metodologia actuală. Această abordare contravine atât prevederilor pct. 27, cât și principiilor fundamentale ale politicii tarifare, stipulate de legislația și reglementările sectoriale în vigoare.

A considerat reclamanta că, în cadrul examinării cererii înaintate de către OSD și a evaluării cheltuielilor de bază prezentate spre aprobare, Agenția a demonstrat o abordare nejustificată, care nu corespunde prevederilor Metodologiei ANRE nr. 443/2020, în redacția sa actuală. Astfel, s-a constatat că autoritatea de reglementare a aplicat media cheltuielilor efective înregistrate de operator în ultimii cinci ani pentru a determina nivelul acceptabil al cheltuielilor. Această abordare contravine cerințelor pct. 27 din Metodologia nr. 443/2020, care prevede, în mod expres, că, pentru anul de bază, cheltuielile materiale trebuie determinate pe baza cheltuielilor planificate, justificate prin devize de cheltuieli, planuri de deservire tehnică și alte date relevante, cum ar fi normele de deservire tehnică, normele de consum al materialelor, pașapoartele tehnice și alte reglementări aplicabile.

În scopul justificării tuturor cheltuielilor aferente serviciului prestat pentru perioada următoare de reglementare, au fost prezentate Agenției actele și documentele confirmative, care atestă necesitatea strictă a acestora în desfășurarea activității licențiate.

Metodologia 443/2020 în redacția sa actuală impune Agenției obligația de calculare a cheltuielilor de bază în funcție de necesitățile prognozate și de indicatorii planificați și justificați. Aplicarea mecanică a unei medii istorice poate duce la distorsionarea realității privind necesarul real de resurse pentru perioada viitoare.

Totodată, a subliniat și faptul că referința Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică la cheltuielile efective din perioada anterioară de reglementare nu poate constitui un criteriu obiectiv și justificat pentru reducerea cheltuielilor cu costurile planificate. În anumite situații, operatorul a fost limitat obiectiv din punct de vedere financiar în capacitatea sa de a realiza toate activitățile necesare pentru exploatarea și întreținerea rețelelor, întrucât costurile de bază anterioare cu tarifele aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, la fel ca și în cazul dat, nu au inclus integral aceste cheltuieli justificate și strict necesare pentru activitatea licențiată.

Legislația în vigoare nu impune operatorului obligația de a acoperi din sursele proprii sau din fondurile suplimentare ale asociaților cheltuielile care nu au fost acoperite prin tarifele reglementate. Prin urmare, nivelul cheltuielilor efective din trecut nu trebuie utilizat automat ca plafon pentru analiza cheltuielilor planificate și justificate pentru noua perioadă de reglementare.

În concluzie, potrivit Metodologiei ANRE nr. 443/2020, noile cheltuieli de bază trebuie fundamentate pe estimări planificate și documentate justificate,

prezentate de OSD, reflectând necesitățile reale și motivate ale operatorului pentru desfășurarea eficientă și în siguranță a activității licențiate de distribuție a gazelor naturale.

Metodologia ANRE nr. 443/2020, precum și Legea nr. 108/2016 privind gazele naturale, impun în mod expres obligația autorității de reglementare de a lua în considerare, în procesul de aprobare a costurilor de bază, toate cheltuielile operatorului care sunt justificabile din punct de vedere economic. Regulatorul are dreptul să excludă din costurile de bază, doar acele cheltuieli care sunt constatate ca fiind nejustificate pentru desfășurarea activității licențiate, conform prevederilor pct. 49 din Metodologia ANRE nr. 443/2020.

Conform pct. 3 alin. (2) din aceeași Metodologie 443/2020, care enunță principiile de reglementare, tarifele pentru serviciul de distribuție a gazelor naturale trebuie să fie stabilite pe baza cheltuielilor strict necesare desfășurării activității licențiate, fiind excluse doar acele cheltuieli care nu sunt economic justificate și/sau care nu sunt necesare potrivit procesului tehnologic aferent prestării serviciului reglementat, și anume: se admite excluderea din calculul la tarife reglementate a numai costurilor și cheltuielilor care nu sunt justificate economic și/sau conform procesului tehnologic, nu sunt necesare pentru prestarea serviciului de distribuție a gazelor naturale.

În acest, context, principiul enunțat presupune că, în lipsa unei constatări explicite, cu o motivare plauzibilă, din partea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică privind caracterul nejustificat al unei cheltuieli, cu o descriere detaliată, aceasta trebuie recunoscută ca fiind justificată și necesară pentru desfășurarea corespunzătoare a activității licențiate, urmând a fi inclusă în structura tarifară.

Norme echivalente sunt prevăzute și în Legea nr. 108/2016, care urmărește asigurarea stabilității financiare a operatorilor sistemelor de distribuție a gazelor naturale și prevenirea deteriorării calității serviciilor furnizate consumatorilor, ca urmare a unei subfinanțări prin tarife.

Conform art. 99 alin (2) lit. a) din Legea 108/2016, metodologiile de calculare, aprobare și aplicare a prețurilor și a tarifelor reglementate se bazează pe următoarele principii funcționarea eficientă și asigurarea viabilității financiare a întreprinderilor de gaze naturale în baza costurilor justificate și strict necesare pentru desfășurarea activităților reglementate;

Prin urmare, excluderea arbitrară, fără o motivare clară și detaliată, a unei părți semnificative din cheltuielile planificate de operator este neîntemeiată, contravine atât literei, cât și spiritului cadrului normativ în vigoare, și poate reprezenta un risc real pentru siguranța și fiabilitatea exploatării sistemului de distribuție a gazelor naturale.

Făcându-se o comparație obiectivă a cheltuielilor incluse în calculul costurilor

de bază, așa cum au fost solicitate de SRL „Rotalin Gaz Trading”, cu cele acceptate pentru operatori de sisteme de distribuție a gazelor naturale similari, s-a remarcat, în mod clar, că Agenția a aplicat un tratament discriminatoriu și părtinitor față de reclamantă, în procesul de aprobare a costurilor de bază.

Potrivit art. 23 din Codul administrativ, autoritățile publice au obligația de a acționa cu respectarea principiilor egalității și nediscriminării, tratând în mod egal persoanele aflate în situații comparabile. De asemenea, alin. (3) al aceluiași articol prevede expres că nicio persoană nu poate beneficia de privilegii nejustificate și, în egală măsură, nu poate fi dezavantajată în mod neîntemeiat de către autoritatea publică.

În acest context, analiza cheltuielilor acceptate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în proiectele tarifare ale altor operatori cu activități comparabile - cum sunt „Cahul-Gaz” SRL și „Taraclia-Gaz” SRL - prezentate pe site-ul oficial al ANRE, evidențiază o discrepanță semnificativă în modul de evaluare a cheltuielilor aferente serviciului de distribuție a gazelor naturale. Această diferență de tratament nu a fost justificată de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică prin niciun argument tehnic sau economic obiectiv.

A indicat că ANRE a propus în mod nejustificat o reducere de 21,5% a cheltuielilor salariale ale SRL „Rotalin Gaz Trading”, deși compania a solicitat un nivel salarial mediu de 18.940 lei per angajat, comparabil cu cel practicat de „Taraclia-Gaz” SRL (17.540 lei) şi „Cahul-Gaz” SRL (20.080 lei), proiectul tarifar elaborat de ANRE prevede doar 15.060 lei per angajat pentru SRL „Rotalin Gaz Trading”. Aceasta înseamnă o reducere cu circa 20% față de media celorlalte companii şi sub nivelul salariului mediu estimat în economia națională pentru anul 2025 fiind stabilit în mărime de 16.100 lei.

Prin urmare, reclamanta a notat că nu este clară motivaţia ANRE, conform căreia SRL „Rotalin Gaz Trading” ar trebui să remunereze personalul cu aproximativ 20% mai puțin decât alți operatori.

În ceea ce priveşte cheltuielile materiale, SRL „Rotalin Gaz Trading” a solicitat, justificat Agenției un nivel mediu de 3,15 lei/km de conductă, valoare mai mică decât cea acceptată în scopuri tarifare pentru „Taraclia-Gaz” SRL (4,12 lei/km) şi „Cahul-Gaz” SRL (3,29 lei/km). Cu toate acestea, ANRE a propus reducerea acestor cheltuieli pentru SRL „Rotalin Gaz Trading” la 1,99 lei/km, ceea ce reprezintă o scădere de 36,6% şi un nivel cu 46,3% mai mic decât media operatorilor comparabili.

A mai menționat reclamanta că în mod similar, pentru cheltuielile administrative, s-a solicitat 1,23 lei/km de conductă, un nivel mai redus decât cel acceptat pentru „Taraclia-Gaz” SRL (2,05 lei/km) şi „Cahul-Gaz” SRL (1,33 lei/km). Cu toate acestea, ANRE a propus o reducere de 29%, până la 0,87 lei/km, adică cu 48% sub media celorlalți operatori.

La fel, SRL „Rotalin Gaz Trading” a solicitat Agenției în mod justificat includerea în costuri de bază a cheltuielilor pentru servicii prestate de terți în valoare de 1,31 lei per 1 km de conductă, un nivel comparabil cu cel al cheltuielilor înregistrate de „Taraclia-Gaz” SRL şi „Cahul-Gaz” SRL (1,49 lei și respectiv 1,04 lei per 1 km de conductă). Cu toate acestea, ANRE a propus reducerea acestor cheltuieli cu 28,3%, pînă la 0,94 lei pe 1 km de conductă, ceea ce reprezintă cu 25,7% mai puțin decât media indicatorilor similari înregistrați de „Taraclia-Gaz” SRL şi „Cahul-Gaz” SRL.

Astfel, a explicat că analiza comparativă privind lungimea rețelei gestionate și numărul de angajați per kilometru de conductă demonstrează, fără echivoc, că SRL „Rotalin Gaz Trading” utilizează resursele umane și financiare mai eficient decât alți operatori similari.

Prin urmare, a reiterat reclamanta că această abordare discriminatorie din partea ANRE, în raport cu alți operatori, contravine principiilor de tratament egal şi obiectivitate prevăzute de legislația în vigoare şi constituie un risc real pentru sustenabilitatea activității companiei.

În forma lor actuală, costurile de bază aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică prin Hotărârea nr. 232/2025 pentru acțiune în perioada reglementată îndelungată de 5 ani, anii 2025-2029, nu reflectă cheltuielile reale și economic justificate ale reclamantei și nu asigură condițiile necesare pentru prestarea unui serviciu de distribuție a gazului natural sigur și neîntrerupt către consumatorii finali.

Această abordare constituie o încălcare a art. 7 din Legea nr. 108/2016, care obligă Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică să garanteze că tarifele reglementate și metodologiile de calcul aferente acestora sunt justificate, rezonabile, transparente și nediscriminatorii, fiind bazate pe performanță, necesități reale și cheltuieli justificate. Totodată, acestea trebuie să permită realizarea investițiilor necesare pentru menținerea funcționării continue a rețelelor de gaze naturale și să asigure stimulente pentru creșterea eficienței și siguranței în furnizarea gazului natural.

Reducerea nejustificată de către regulator a principalelor capitole din costurile de bază până la niveluri sub cele necesare și justificate contravine principiilor reglementării tarifare stabilite prin legislația în vigoare și va avea consecințe negative asupra calității și fiabilității furnizării gazului natural, precum și asupra capacității operatorului de a desfășura în condiții de siguranță activitatea de distribuție.

În plus, s-a subliniat faptul că metodologia prevede doar actualizarea anuală a cheltuielilor prin indexare. Cheltuielile materiale sunt indexate în funcție de indicele prețurilor de consum din SUA, și nu din Republica Moldova. Astfel, stabilirea unor cheltuieli de bază nejustificat de scăzute pentru perioada anilor

2025-2029 va conduce inevitabil la lipsa resurselor financiare necesare pentru operarea rețelelor până în anul 2029, inclusiv, ceea ce creează riscuri semnificative pentru siguranța și fiabilitatea exploatării rețelelor de gaze naturale.

În conformitate cu dezacordul nr. 235 din 29.04.2025 (anexa nr. 4) SRL „Rotalin Gaz Trading" a propus Agenției modificarea proiectului de Hotărâre a Consiliului de Administrație ANRE nr. 232 din 13.05.2025. Prin răspunsul nr. 04-01/2687 din 16.05.2025 (anexa nr. 5) Agenția în mod neîntemeiat a respins argumentele prezentate în dezacord şi nu a modificat proiectul propus spre aprobare.

În conformitate cu cererea prealabilă nr. 318 din 09.06.2025 (anexa nr. 6) SRL „Rotalin Gaz Trading" a solicitat Agenției modificarea Hotărârii Consiliului de Administrație ANRE nr. 232 din 13.05.2025 prin aprobarea valorilor costurilor de bază solicitate de reclamant.

Prin răspunsul nr. 06-01/3365 din 18.06.2025 (anexa nr. 7) Agenția a respins cererea prealabilă înaintată de SRL „Rotalin Gaz Trading".

În susținerea alegațiilor, s-au notat prevederile art. art. 16, 21, 23, 24, 25, 31, 118, 143, 167 alin. (1), 189 alin. (1) și 224 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ.

Argumentele autorității publice pârâte:

La 22 august 2025, reprezentantul autorității publice pârâte Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică a depus referința, prin care a solicitat respingerea cererii de chemare în judecata depusă de SRL „Rotalin Gaz Trading" împotriva Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică cu privire la obligarea emiterii actului administrativ, ca fiind neîntemeiată (f.d.105-112).

În ședința de judecată, reprezentanții reclamantei SRL „Rotalin Gaz Trading" au susținut acțiunea și au solicitat admiterea integrală a cererii de chemare în judecată, cu toate motivele de fapt și de drept invocate.

Reprezentantul autorității publice pârâte Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică a susținut referința depusă pe marginea cererii de chemare în judecată, solicitând respingerea integrală a acțiunii de contencios administrativ.

Analizând argumentele expuse în acțiune, în referință, studiind înscrisurile anexate la dosarul administrativ, instanța de judecată ajunge la concluzia că acțiunea este admisibilă, dar neîntemeiată.

În privința admisibilității acțiunii în contenciosul administrativ.

În fapt și în drept, obiectul acțiunii în contencios administrativ îl constituie acțiunea înaintată de SRL „Rotalin Gaz Trading" împotriva Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică cu privire la modificarea pct. 1 din Hotărârea nr. 232 din 13 mai 2025 a Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică și anume anularea, ca fiind ilegale valorile costurilor de bază, aferente serviciului de distribuție a gazelor naturale prestat de către SRL

„Rotalin Gaz Trading” pentru anul de bază 2025; aprobarea concomitentă a noilor valori ale costurilor de bază, stabilite, în conformitate cu cererea SRL „Rotalin Gaz Trading” nr.761 din 27.11.2024, cu modificările ulterioare, cu aplicarea acestora de la data intrării în vigoare a Hotărârii Consiliului de Administrație al ANRE nr.232 din 13 mai 2025.

Conform art. 10 alin. (1) din Codul administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

În conformitate cu art. 11 alin. (1) din Codul administrativ, actele administrative individuale pot fi: a) acte defavorabile - actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat; b) acte favorabile - actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel.

Instanța de judecată reține că, în temeiul art. 17 din Codul administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Potrivit art. 189 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ. O acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci când autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere.

În conformitate cu prevederile art. 206 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare); b) obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual (acțiune în obligare); c) impunerea la acțiune, la tolerare a acțiunii sau la inacțiune (acțiune în realizare); d) constatarea existenței sau inexistenței unui raport juridic ori nulității unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acțiune în constatare); sau e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acțiune de control normativ).

Acțiunea în constatare prezumă existența unui interes îndreptățit pentru constatarea solicitată. Acțiunea în constatare nu poate fi înaintată dacă reclamantul își poate sau și-ar putea revendica drepturile printr-o altă acțiune prevăzută la alin. (1), cu excepția situației când se urmărește constatarea nulității unui act administrativ individual sau normativ.

Potrivit art. 207 alin. (1) din Codul administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul

administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

Art. 207 alin. (2) din Codul administrativ, prevede că acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când:

a) există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept;

b) există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept sau că între parți s-a încheiat o tranzacție de împăcare;

c) la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept;

d) acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 209;

e) reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17;

f) nu sunt întrunite condițiile prevăzute la art. 208 din Codul administrativ – procedura prealabilă; g) acțiunea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens;

h) cererea de chemare în judecată nu corespunde cerințelor prevăzute la art. 211 alin. (1) și (2) și art. 212 alin. (1) și reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată.

Conform art. 208 alin. (1) din Codul administrativ, în cazurile prevăzute de lege, până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prealabilă.

Potrivit art. 162 alin. (1)-(2) din Codul administrativ, procedura prealabilă urmărește scopul de a verifica legalitatea actelor administrative individuale. Dacă autoritatea publică nu soluționează petiția în termenele prevăzute de prezentul cod, persoana afectată este în drept să depună cerere prealabilă.

Alineatul (3) lit. a) al aceluiași articol, prevede că, cererea prealabilă poate fi îndreptată spre anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual ilegal sau nul.

Prin urmare, respectând prevederile art. 208 alin. (1) din Codul administrativ, la 09 iunie 2025, SRL „Rotalin Gaz Trading” a depus în adresa Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică o cerere prealabilă, solicitând modificarea pct. 1 din Hotărârea nr. 232 din 13 mai 2025 a Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică (f.d.79-86).

La 18 iunie 2025, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică a emis răspunsul nr. 06-01/3365, prin care s-a respins cererea prealabilă ca fiind neîntemeiată (f.d. 87-93).

Conform art. 209 alin. (1) și (2) Cod administrativ, acțiunea în contestare și

acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia. Dacă informația cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conține în actul administrativ individual sau în decizia cu privire la cererea prealabilă ori este indicată incorect, înaintarea acțiunii în contencios administrativ se admite în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ sau a deciziei cu privire la cererea prealabilă.

Corelând data comunicării deciziei pe marginea cererii prealabile, cu momentul înaintării acțiunii în judecată, se atestă încadrarea în interiorul termenului legal de valorificare a acțiunii.

Competența jurisdicțională materială și teritorială aparține Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani).

Nu există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; nu există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept sau că între parți s-a încheiat o tranzacție de împăcare; la aceeași sau la altă instanță de judecată nu se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept. La fel, acțiunea de contencios administrativ corespunde cerințelor prevăzute la art. 211 alin. (1) și (2) și art. 212 alin. (1) și a fost depusă de o persoană împuternicită.

În această ordine de idei, instanța de judecată constată cu certitudine că reclamanta a respectat rigorile de admisibilitate a prezentei acțiuni prevăzute la art. 207 din Codul administrativ.

Totodată, instanța de judecată conchide în privința netemeiniciei acțiunii, din următoarele considerente.

Conform art. 53 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins, anularea actului și repararea pagubei.

În concordanță cu art. 20 din Codul administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

În accepțiunea art. 21 din Codul administrativ, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente trebuie să acţioneze în conformitate cu legea şi alte acte normative. Exercitarea atribuţiilor legale nu poate fi contrară scopului

pentru care acestea au fost reglementate. Autorităţile publice şi instanţele de judecată competente nu pot dispune limitarea exercitării drepturilor şi a libertăţilor persoanelor decât în cazurile şi în condiţiile expres stabilite de lege.

În temeiul art. 22 din Codul administrativ, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul şi volumul cercetărilor şi nu sunt legate nici de expunerile participanţilor, nici de cererile lor de reclamare a probelor. Faptele deja cunoscute autorităţilor publice sau instanţelor de judecată competente, faptele general notorii şi faptele prezumate în virtutea prevederilor legale nu necesită a fi probate, până la proba contrarie.

În corespundere cu art. 39 din Codul administrativ, orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanţei de judecată competente.

Prin prisma art. 189 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ. O acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci când autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere.

Din actele cauzei, coroborate cu materialele dosarului administrativ, instanța de judecată a constatat că reclamanta SRL „Rotalin Gaz Trading”, ca operator de distribuție a gazelor naturale în baza licenței seria AC nr.001409, a înregistrat cu nr. 16599 la Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, solicitarea nr. 761 din 27 noiembrie 2024, privind examinarea și aprobarea costurilor de bază aferente serviciului de distribuție a gazelor naturale pentru anul de bază 2025.

Solicitarea a fost fundamentată pe prevederile următoarelor acte normative: Legea nr.174 din 21.09.2017 cu privire la energetică, Legea nr.108 din 27.05.2023 cu privire la gazele naturale, hotărârea Consiliului de Administrație al ANRE nr.443 din 24.11.2020 cu privire la aprobarea Metodologiei de calculare, de aprobare și de aplicare a tarifelor reglementate pentru serviciul de distribuție a gazelor naturale, hotărârea Consiliului de Administrație al ANRE nr.268 din 17.10.2018 cu privire la aprobarea Regulamentului privind procedurile de prezentare și de examinare a cererilor titularilor de licențe privind prețurile și tarifele reglementate.

A notat SRL „Rotalin Gaz Trading” că în conformitate cu Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRE nr.80 din 02.03.2021 au fost aprobate costurile de bază aferente serviciului de distribuție a gazelor naturale prestat de către SRL „Rotalin Gaz Trading” pentru anul 2020. Prin urmare, costurile de bază aprobate pentru SRL „Rotalin Gaz Trading” prin Hotărârea ANRE nr.80/2021 sunt valabile până la sfârșitul anului 2024.

În acest context, SRL „Rotalin Gaz Trading” a solicitat inițierea procedurii de examinare și aprobare a valorilor costurilor de bază pentru anul 2025 aplicabile în perioada 2025-2029, conform procedurii prevăzute de art.9 din Legea nr.108/2016.

La solicitarea nr. 761 din 27 noiembrie 2024 au fost anexate materiale aferente solicitării (f.d.1-3, dosar administrativ).

Urmare a examinării solicitării SRL „Rotalin Gaz Trading” înregistrată la ANRE cu nr.16599 cu referire la examinarea costurilor de bază aferente serviciului de distribuție a gazelor naturale, prin scrisoarea nr. 04-01/1735 din 28 martie 2025, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică a remis, în format PDF și Excel, proiectul costurilor de bază examinate aferente serviciului de distribuție a gazelor naturale prestat de către SRL „Rotalin Gaz Trading” (f.d. 2497-2505, dosar administrativ).

În conformitate cu dezacordul nr. 235 din 29 aprilie 2025, SRL „Rotalin Gaz Trading” a solicitat revizuirea de către autoritatea publică pârâtă a proiectului costurilor de bază, înregistrat cu nr.1206 și în conformitate cu prevederile Metodologiei nr.443/2020 (f.d.67-73).

Prin Hotărârea nr. 232 din 13 mai 2025 a Consiliului de Administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică privind stabilirea costurilor de bază ale operatorului sistemului de distribuție a gazelor naturale SRL „Rotalin Gaz Trading” s-a hotărât de a aproba valorile costurilor de bază aferente serviciului de distribuție a gazelor naturale prestat de către SRL „Rotalin Gaz Trading”, pentru anul de bază 2025, după cum urmează:

Denumirea costurilor de bază	Suma, mii lei
l.1 .Cheltuielile materiale (CMo)	2 700,8
1.2.Cheltuielile privind retribuirea muncii personalului încadrat nemijlocit în procesul de întretinere, exploatare si reparatie a retelelor de distributie a gazelor naturale (CREo)	28 807,2
l .3.Cheltuieli privind retribuirea muncii personalului administrativ (CRAo)	5 028,4
l .4.Cheltuieli aferente serviciilor prestate de terti (CSTo)	1 273,0
l .5.Cheltuieli administrative (CAo)	1 270,9
Costuri de bază, total	39080,4

S-a abrogat Hotărârile Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 80 și 81 din 02 martie 2021. (f.d.15, f.d. 2520, dosar administrativ)

Prin răspunsul nr. 04-01/2680 din 16 mai 2025, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică a comunicat că, în cadrul ședințelor publice din 13 mai 2025 s-au examinat solicitările SRL „Rotalin Gaz Trading” înregistrate la ANRE cu nr.16599 din 28.11.2024 și s-a invocat că urmare a examinării proiectului costurilor de bază înaintat de SRL „Rotalin Gaz Trading” prin scrisoarea nr.04-01/1735 din 28 martie 2025, ANRE a examinata solicitarea prin prisma prevederilor legale, metodologice, cu respectarea principiului eficienței maxime la cheltuieli minime și necesare desfășurării activității reglementate (f.d.2521-2522, dosar administrativ)

Prin răspunsul nr. 04-01/2687 din 16 mai 2025, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică a comunicat că argumentele înaintate suplimentar de către SRL „Rotalin Gaz Trading” în dezacordul cu privire la proiectul costurilor de bază pentru anul 2025 nu pot fi acceptate de către Agenție, întrucât acestea nu sunt conforme cu principiile de reglementare statuate în actele normative aplicabile (f.d.74-78).

SRL „Rotalin Gaz Trading” a adresat o cerere la 29 mai 2025 cu nr.298 către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică prin care a solicitat expunerea poziției oficiale a ANRE și să ofere clarificări cu privire la următoarele aspecte:

1.În cazul în care SRL „Rotalin Gaz Trading” nu utilizează pe parcursul anului 2025 întreaga sumă prevăzută în tarif pentru serviciile de verificare metrologică a contoarelor, urmează această sumă neutilizată să fie retrasă de ANRE în cadrul actualizării tarifelor reglementate pentru anul 2026?

2.În cazul în care suma neutilizată în anul 2025 nu va fi retrasă în anul 2026, poate aceasta fi utilizată în anii următori ai perioadei de reglementare, iar ANRE va lua în considerare sumat totală a cheltuielilor efective, aferente acestui capitol, acumulate pe întreaga perioadă reglementată și nu doar de nivelul anual, în procesul de reevaluare și eventuală ajustare a tarifelor pentru prestarea serviciului de distribuție a gazelor naturale? (f.d.2508-2509, dosar administrativ)

Prin răspunsul nr. 04-01/3162 din 06 iunie 2025, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică a comunicat că costurile de bază aferente serviciului de distribuție a gazelor naturale prestat de către SRL „Rotalin Gaz Trading” au fost stabilite prin Hotărârea nr. 232 din 13 mai 2025 a Consiliului de Administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică. Costurile de bază au fost aprobate pentru anul 2025, pe o perioadă de 5 ani, cu actualizări corespunzătoare, în strictă concordanță cu prevederile metodologice. (f.d.2511, dosar administrativ)

Conform scrisorii nr.347 din 24 iunie 2025, SRL „Rotalin Gaz Trading” a solicitat Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică clarificări privind modul de aplicare a prevederilor pct.36-38 și pct.61 din Metodologie de calculare, de aprobare și aplicare a tarifelor reglementate pentru serviciul de distribuție a gazelor naturale aprobat prin Hotărârea ANRE nr.443/2020, în legătură cu situația concretă de verificare metrologică a echipamentelor de măsurare a gazelor (f.d.2512-2513, dosar administrativ)

Prin răspuns ANRE nr.04-01/3827 din 11 iulie 2025 s-a comunicat că în corespundere cu pct.9 din Metodologia tarifară, costurile de bază sunt determinate de operatorul sistemului de distribuție a gazelor naturale și se aprobă de Agenție pentru anul e bază, pentru o perioadă de 5 ani calendaristici. Respectiv la examinarea costurilor de bază se ține cont de lucrările planificate, periodicitatea acestora, cheltuielile necesare.

În scopul respectării obligațiilor referitoare la securitate, calitate, eficiență și continuitatea aprovizionării cu gaze naturale și a normelor de securitate și de sănătate a muncii și de protecție a mediului, precum și prevederile contractelor încheiate cu consumatorii, stipulate în Legea nr.108/2016 cu privire la gazele naturale, titularii de licență planifică independent perioada lucrărilor necesare a fi efectuate din cadrul întreprinderii.

ANRE și-a reiterat poziția referitor la aplicabilitatea pct.61 și pct.39 din Metodologia tarifară expusă în scrisoarea nr.04-01/3162 din 06 iunie 2025 (f.d.2515-2516, dosar administrativ).

Tot actele dosarului administrativ, atestă că membrii Consiliul de Administrare al ANRE au întocmit o notă de argumentare a costurilor de bază ale SRL „Rotalin Gaz Trading" în scopul prestării serviciului de distribuție a gazelor naturale (f.d.2517-2519, dosar administrativ)

În data de 09 iunie 2025, SRL „Rotalin Gaz Trading" a transmis către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică o cerere prealabilă prin care a solicitat modificarea pct.1 din Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRE nr.232 din 13 mai 2025.

La 18 iunie 2025, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică a emis răspunsul nr. 06-01/3365, prin care s-a respins integral cererea prealabilă ca fiind neîntemeiată (f.d. 87-93).

Obiect al examinării prezentei cauze în instanța de contencios administrativ constituie verificarea legalității actului administrativ individuale defavorabil, și anume modificarea pct.1 din Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRE nr.232 din 13 mai 2025 și anume anularea, ca fiind ilegale valorile costurilor de bază, aferente serviciului de distribuție a gazelor naturale prestat de către SRL „Rotalin Gaz Trading" pentru anul de bază 2025; aprobarea concomitentă a noilor valori ale costurilor de bază, stabilite, în conformitate cu cererea SRL „Rotalin Gaz Trading" nr.761 din 27.11.2024, cu modificările ulterioare, cu aplicarea acestora de la data intrării în vigoare a Hotărârii Consiliului de Administrație al ANRE nr.232 din 13 mai 2025.

În conformitate cu art.16 din Legea nr. 174 din 21.09.2017 cu privire la energetică, (1) Şedinţele Consiliului de administraţie în cadrul cărora se examinează proiectele actelor normative de reglementare, cererile privind costurile de bază, privind preţurile reglementate, tarifele reglementate ori hotărâri care pot avea impact asupra pieţelor energeticii şi asupra obligaţiilor de serviciu public sunt publice. La şedinţele în cadrul cărora se discută informaţii oficiale cu accesibilitate limitată participă numai persoanele vizate.

(2) Anunţul cu privire la desfăşurarea şedinţei publice şi agenda aferentă se publică, cu cel puţin 5 zile înainte de ziua stabilită pentru organizarea şedinţei, pe pagina web oficială a Agenţiei şi/sau se difuzează prin intermediul mass-mediei

naţionale, şi/sau se expediază prin intermediul poştei electronice părţilor interesate, după caz. Invitaţia de participare la şedinţele în cadrul cărora se discută informaţiile oficiale cu accesibilitate limitată, inclusiv informaţiile care constituie secret comercial, se expediază numai persoanelor vizate, cu cel puţin 3 zile lucrătoare înainte de ziua preconizată pentru şedinţă.

(3) În cazul în care Consiliului de administraţie i se propun spre examinare proiectele actelor normative de reglementare, cererile privind costurile de bază, privind preţurile reglementate, tarifele reglementate ori alte hotărâri care pot avea impact asupra pieţelor energeticii şi asupra obligaţiilor de serviciu public, Agenţia este obligată să publice pe pagina sa web oficială proiectul hotărârii şi/sau proiectul actului ce se supune aprobării prin hotărâre şi informaţiile relevante în termenele şi în condiţiile stabilite în Legea nr.239/2008 privind transparenţa în procesul decizional. Persoanele care au solicitat înscrierea adresei lor de poştă electronică pe lista de corespondenţă a Agenţiei se informează referitor la începerea consultărilor.

(4) În conformitate cu Legea nr.239/2008 privind transparenţa în procesul decizional, Agenţia publică pe pagina sa web oficială proiectele actelor normative de reglementare, nota informativă, analiza impactului de reglementare al proiectelor de acte respective, sinteza recomandărilor recepţionate în cadrul avizării şi consultării publice, precum şi alte materiale relevante.

(5) Cererile titularilor de licenţe privind costurile de bază, privind preţurile reglementate, tarifele reglementate, precum şi materialele ce justifică nivelul acestora se publică pe pagina web oficială a Agenţiei în termen de cel mult 10 zile lucrătoare de la înregistrarea cererilor respective. Agenţia oferă publicului 15 zile lucrătoare de la publicarea cererilor menţionate şi a materialelor aferente pentru prezentarea recomandărilor cu privire la acestea. În termenele stabilite în Legea nr.239/2008 cu privire la transparenţa în procesul decizional, Agenţia publică pe pagina sa web oficială rezultatele examinării cererilor titularilor de licenţă şi propunerile sale privind nivelul costurilor de bază, al preţurilor reglementate sau al tarifelor reglementate.

(6) Cu excepţiile stabilite în legile sectoriale, Consiliul de administraţie este obligat să examineze cererile privind costurile de bază, privind preţurile reglementate, tarifele reglementate în termen de cel mult 180 de zile calendaristice de la data înregistrării solicitării corespunzătoare din partea unei întreprinderi energetice şi după prezentarea tuturor documentelor şi a informaţiei necesare, solicitate de Agenţie, în conformitate cu Regulamentul privind procedurile de prezentare şi de examinare a cererilor titularilor de licenţe privind preţurile şi tarifele reglementate, aprobat de Agenţie în conformitate cu legile sectoriale.

(6^1) În cazul situaţiilor excepţionale în sectoarele energeticii, constatate în modul stabilit de lege, sau pe subiecte ce ţin de securitatea aprovizionării cu

energie, proiectele de hotărâri, proiectele de decizii pot fi supuse elaborării şi adoptării/emiterii în regim de urgenţă, fără respectarea prevederilor prezentului articol. Argumentarea necesităţii de a adopta hotărârea/de a emite decizia în regim de urgenţă se aduce la cunoştinţa publicului în termen de cel mult 10 zile lucrătoare de la adoptare/emitere, prin publicare pe pagina web oficială a Agenţiei, prin afişare la sediul acesteia într-un spaţiu accesibil publicului şi/sau prin difuzare în mass-media centrală sau locală, după caz.

(7) Consiliul de administraţie adoptă, în numele Agenţiei, hotărâri. Hotărârile se adoptă cu votul a cel puţin 3 directori ai Consiliului de administraţie. Fiecare director al Consiliului de administraţie deţine un singur vot.

(8) Directorii Consiliului de administraţie deliberează în camera de deliberare sau pot consimţi să delibereze fără a se retrage din sala de şedinţă. Directorii Consiliului de administraţie nu au dreptul de a se abţine de la vot, cu excepţia cazului în care aceştia sunt în conflict de interese. Directorii care au votat împotrivă îşi consemnează opinia separată ce se anexează la procesul-verbal al şedinţei respective. Pentru fiecare şedinţă a Consiliului de administraţie se întocmeşte proces-verbal, semnat de directorul general sau de directorul care îl substituie la prezidarea şedinţei şi de secretarul şedinţei.

(9) Pentru soluţionarea neînţelegerilor dintre părţi, un director al Consiliului de administraţie emite, în numele Agenţiei, decizii.

(10) În hotărârile Agenţiei privind aprobarea costurilor de bază, a preţurilor şi a tarifelor reglementate, a altor componente ale tarifelor, a planurilor de dezvoltare, a planurilor de investiţii, a investiţiilor realizate de titularii de licenţe, precum şi în hotărârile Agenţiei privind aprobarea consumurilor tehnologice şi a pierderilor normative în reţele trebuie să fie indicat temeiul legal al aprobării acestora. Prin derogare de la art.118 alin.(3) din Codul administrativ, în cazul neadmiterii în scopuri tarifare a unor cheltuieli, investiţii, consumuri tehnologice şi pierderi în reţele, altor componente nejustificate, motivarea Agenţiei este prezentată titularului de licenţă în scrisoarea de însoţire a hotărârii respective. Hotărârile şi deciziile Agenţiei pot fi contestate în instanţa de judecată în conformitate cu prevederile Codului administrativ. Hotărârile şi deciziile Agenţiei sunt executorii din momentul adoptării sau de la data publicării acestora în Monitorul Oficial al Republicii Moldova şi produc efecte juridice obligatorii până la eventuala anulare a acestora de o hotărâre judecătorească executorie. Hotărârile Agenţiei prin care se aprobă actele de reglementare, costurile de bază, tarifele reglementate şi preţurile reglementate pot fi suspendate, în conformitate cu prevederile Codului administrativ, doar în raport cu participantul la proces în favoarea căruia a fost dispusă măsura de suspendare.

(11) Hotărârile Agenţiei cu privire la aprobarea actelor normative de reglementare, a costurilor de bază, a preţurilor reglementate, tarifelor reglementate,

precum şi alte hotărâri care pot avea impact asupra pieţelor energeticii şi asupra îndeplinirii obligaţiilor de serviciu public se publică pe pagina web oficială a Agenţiei şi în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Agenţia publică pe pagina sa web oficială informaţii cu privire la licenţele şi autorizaţiile eliberate pentru activităţile reglementate.

(12) În conformitate cu Legea nr.982/2000 privind accesul la informaţie, Agenţia prezintă, la cererea persoanelor fizice şi a persoanelor juridice, informaţiile solicitate, cu excepţia informaţiilor oficiale cu accesibilitate limitată, inclusiv a informaţiilor care constituie secret comercial. Informaţia din registrele de licenţiere se prezintă de asemenea la cerere.

Potrivit art. 9 alin. (3) și (4) din Legea nr. 108 din 27 mai 2016 cu privire la gazele naturale, cererile titularilor de licențe privind costurile de bază, prețurile și tarifele reglementate, precum şi materialele ce justifică nivelul acestora se publică pe pagina web oficială a Agenției în termen de cel mult 10 zile lucrătoare de la înregistrarea cererilor respective. Agenția oferă publicului 15 zile lucrătoare de la publicarea cererilor menționate și a materialelor aferente pentru prezentarea recomandărilor cu privire la acestea. În termenele stabilite în Legea cu privire la transparența în procesul decizional, Agenția publică pe pagina sa web oficială rezultatele examinării cererilor titularilor de licență şi propunerile sale privind nivelul costurilor de bază, al prețurilor și tarifelor reglementate.

Consiliul de Administraţie al Agenţiei examinează cererile privind costurile de bază în termen de cel mult 120 de zile calendaristice, iar cererile privind preţurile reglementate, privind tarifele reglementate – în termen de cel mult 90 de zile calendaristice de la data înregistrării solicitării corespunzătoare din partea unei întreprinderi de gaze naturale şi după prezentarea tuturor documentelor şi a informaţiei necesare, solicitate de Agenţie, în conformitate cu Regulamentul privind procedurile de prezentare şi de examinare a cererilor titularilor de licenţă privind preţurile şi tarifele reglementate.

În conformitate cu prevederile art. 99 alin. (3) din Legea nr. 108 din 27 mai 2016 cu privire la gazele naturale, metodologiile de calculare, aprobare şi aplicare a preţurilor şi a tarifelor reglementate trebuie să includă:

a) componenţa şi modul de calculare a:

– cheltuielilor aferente procurării volumelor de gaze naturale, inclusiv pentru acoperirea nivelului rezonabil şi justificat al consumului tehnologic şi al pierderilor de gaze naturale din reţelele de transport şi de distribuţie a gazelor naturale;

– cheltuielilor materiale;

– cheltuielilor aferente retribuirii muncii;

– cheltuielilor privind amortizarea mijloacelor fixe şi a imobilizărilor necorporale, calculate în baza costului de intrare la data dării în exploatare şi a

costurilor ulterioare capitalizate aprobate de Agenţie, asigurându-se că valoarea acestora va fi recuperată prin preţurile, tarifele reglementate doar o singură dată;

– cheltuielilor aferente exploatării eficiente şi întreţinerii obiectelor sistemului de gaze naturale;

– cheltuielilor de distribuire şi administrative;

– cheltuielilor aferente realizării de către întreprinderile de gaze naturale a obligaţiilor stabilite în conformitate cu art.108^{1};

– altor cheltuieli justificate şi necesare pentru desfăşurarea activităţii operaţionale;

– nivelului rentabilităţii, determinat prin metoda costului mediu ponderat al capitalului (pentru activităţile reglementate de distribuţie sau de stocare a gazelor naturale);

– nivelului rentabilităţii pentru activitatea reglementată de transport, ţinând cont de specificul modelului de separare a operatorului sistemului de transport implementat;

– devierilor tarifare create în perioada anterioară de aplicare a tarifelor şi a preţurilor reglementate (componenta de corectare a venitului reglementat);

b) determinarea costurilor care trebuie să fie incluse în preţurile sau în tarifele reglementate, separat pentru fiecare activitate desfăşurată de întreprinderea de gaze naturale şi pentru fiecare tip de reţea de gaze naturale;

c) condiţiile de utilizare a costurilor privind amortizarea imobilizărilor corporale şi necorporale, a costurilor materiale de întreţinere şi de exploatare şi modul de includere a acestor costuri în preţurile şi în tarifele reglementate, în cazul utilizării lor în alte scopuri sau în cazul neutilizării lor;

d) modul de determinare a consumului tehnologic şi a pierderilor de gaze naturale în reţelele de transport, în reţelele de distribuţie a gazelor naturale, prin stabilirea trendului de reducere a acestora pe perioada valabilităţii metodologiilor tarifare, pentru a implementa mecanisme de stimulare a eficienţei, ţinând cont de obiectivele stabilite şi de volumele de gaze naturale injectate în reţelele de transport, în reţelele de distribuţie a gazelor naturale;

e) modul de recuperare, prin preţuri şi tarife reglementate, a investiţiilor efectuate, metoda de determinare şi de aplicare a ratei de rentabilitate pe tipuri de activitate. La aplicarea ratei de rentabilitate nu se iau în considerare valoarea ce a rezultat din reevaluarea imobilizărilor corporale şi necorporale, valoarea activelor achitate de consumatori, precum şi valoarea activelor care au fost obţinute gratuit, prin donaţii şi granturi;

f) metoda de separare a cheltuielilor comune ale întreprinderii şi de separare a rentabilităţii pe tipuri de activitate practicate de întreprindere şi/sau pe tipuri de reţea de gaze naturale;

g) modul de determinare şi de aplicare a tarifelor diferenţiate în funcţie de nivelul presiunii în reţelele de gaze naturale şi a preţurilor diferenţiate în funcţie de consum;

h) modul de ajustare a preţurilor şi tarifelor reglementate.

Conform secțiunei 1 din Metodologia de calculare, de aprobare și de aplicare a tarifelor reglementate pentru serviciul de distribuție a gazelor naturale, aprobată prin Hotărârea Consiliului de Administrare al ANRE nr.443/2020 s-a menționat că Metodologia de calculare, aprobare şi aplicare a tarifelor reglementate pentru serviciul de distribuție a gazelor naturale (în continuare - Metodologie) are drept scop stabilirea modului de calculare, aprobare şi aplicare a tarifelor reglementate pentru serviciul de distribuție a gazelor naturale prestat de către operatorii sistemelor de distribuție licențiați (în continuare - OSD).

Pct. 2 din Metodologia tarifară stabileşte: 1) principiile de reglementare a tarifelor pentru serviciul de distribuție a gazelor naturale; 2) modul de calculare și aplicare a tarifelor diferențiate pentru serviciul de distribuție în funcție de nivelul presiunii în rețelele de gaze naturale la care sunt racordate instalațiile de gaze naturale ale consumatorilor finali; 3) structura şi modul de determinare a cheltuielilor reglementate; 4) modul de determinare, aprobare şi actualizare a costurilor de bază pentru serviciul de distribuție a gazelor naturale; 5) modul de determinare a nivelului rentabilității; 6) modul de separare a costurilor, a cheltuielilor şi a rentabilității între activitățile practicate de OSD şi între serviciile de distribuție a gazelor naturale prestate în funcție de nivelul presiunii în rețelele de gaze naturale; 7) modul de determinare, aprobare, ajustare, actualizare și aplicare a tarifelor reglementate

Conform pct. 9 în sensul Metodologiei se definesc următoarele noțiuni:

tarif pentru serviciul de distribuție a gazelor naturale - tarif reglementat care include contravaloarea serviciului prestat de către OSD pentru utilizarea rețelei de distribuție a gazelor naturale în scopul preluării gazelor naturale din rețeaua de transport al gazelor naturale, din rețelele de distribuție a gazelor naturale ale altor OSD, distribuția gazelor naturale prin reţeaua de distribuție şi livrarea acestora consumatorilor sau transmiterea gazelor naturale la punctele de măsurare comercială altor OSD. Tariful pentru serviciul de distribuție a gazelor naturale se stabileşte pentru 1000 m^3, nu include contravaloarea gazelor naturale distribuite şi TVA;

punctele de ieşire din rețelele de distribuție a gazelor naturale - setul de puncte de delimitare a rețelelor de distribuție a gazelor naturale ale unui OSD de rețelele de distribuție a gazelor naturale ale altui OSD sau de instalațiile de gaze naturale ale consumatorilor finali racordate la rețeaua de distribuție a gazelor naturale;

venit reglementat - venitul aferent unui an calendaristic de reglementare, recunoscut de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (în

continuare - Agenție) ca fiind necesar şi justificat pentru acoperirea tuturor cheltuielilor reglementate ale OSD aferente prestării serviciului de distribuție a gazelor naturale şi pentru obținerea de către acesta a unui nivel rezonabil de rentabilitate;

venit efectiv - venitul determinat luând în considerare volumele gazelor naturale efectiv distribuite prin rețelele de distribuție a gazelor naturale de către OSD şi facturate la tarifele în vigoare aferente activității reglementate;

componenta de corectare a venitului reglementat - valoarea rezultată din diferența dintre venitul reglementat actualizat pentru anul precedent și cel efectiv în aceeaşi perioadă (excedent sau deficit tarifar);

cheltuieli efective - suma cheltuielilor efective suportate şi înregistrate în evidența contabilă a OSD pentru perioada raportării;

costuri de bază - cheltuieli aferente retribuirii muncii, cheltuieli materiale, cheltuieli aferente serviciilor prestate de terți, cheltuieli administrative care sunt determinate de către OSD în conformitate cu prevederile Metodologiei, examinate şi aprobate de Agenție pentru anul de bază, pentru o perioadă de valabilitate de 5 ani calendaristici;

cost istoric - valoarea de intrare a mijloacelor fixe şi imobilizărilor necorporale formată din: prețul de cumpărare, taxe vamale, impozite şi taxe nerecuperabile, cu scăderea tuturor reducerilor, rabaturilor și sconturilor comerciale la procurare, alte costuri direct atribuite obiectului pentru a-l aduce în locul amplasării şi în starea necesară pentru folosire după destinație. Costul istoric este actualizat doar prin investiții aprobate de Agenție;

an de bază - anul pentru care Agenția a aprobat costurile de bază aferente fiecărui OSD. Pentru titularii de licență noi, anul de bază este anul eliberării licenței;

durata de utilizare - perioadă de timp de utilizare a mijloacelor fixe şi imobilizărilor necorporale, în decursul căreia se obțin avantaje economice;

actualizarea tarifului - operațiunea de analiză şi determinare a nivelului tarifului, potrivit normelor metodologice şi condițiilor efective de activitate pentru perioada precedentă de reglementare, în scopul determinării componentei de corectare a venitului reglementat;

ajustarea tarifului - procedura de examinare a calculației tarifului, în baza parametrilor planificați pentru anul „n", în corespundere cu prevederile prezentei Metodologii, finalizată cu aprobarea tarifului.

Astfel, costurile de bază reprezintă totalitatea cheltuielilor aferente retribuirii muncii, cheltuielilor materiale, cheltuielilor aferente serviciilor prestate de terți și cheltuielilor administrative strict necesare și justificate ale Operatorului Sistemului de Distribuție a gazelor naturale, nemijlocit legate de prestarea serviciului de distribuție a gazelor naturale.

Acestea sunt determinate de către Operatorului Sistemului de Distribuție a gazelor naturale, în conformitate cu prevederile Metodologiei tarifare, examinate și aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, pentru o perioadă de 5 ani.

Totodată, pct. 14 din Metodologia tarifară oferă detalieri cu referire la cheltuielile care nu se pot regăsi în structura costurilor reglementate ale Operatorului Sistemului de Distribuție a gazelor naturale.

În costurile reglementate nu se includ următoarele cheltuieli: 1) cheltuieli aferente efectuării lucrărilor de construcție, reconstrucție, procurare, modernizare, montare şi probare a utilajului, pentru punerea în funcțiune a noilor obiecte, secții şi agregate, supravegherea de autor a organizațiilor de proiectare, pentru înlăturarea nefinisărilor în lucrările de proiectare, construcție și montaj, revizie (demontare), înlăturarea defectelor utilajului şşi deteriorărilor, provocate din vina producătorilor, furnizorilor şi organizațiilor de transport şi alte investiții capitale. Cheltuielile respective se recuperează, după darea în exploatare a mijloacelor fixe, prin includerea în tarif a amortizării acestora și a rentabilității investițiilor efectuate; 2) cheltuieli ce nu sunt legate de activitatea de distribuție a gazelor naturale, precum: aferente executării lucrărilor de proiectare şi construcție, procurarea utilajului, repararea şi întreținerea mijloacelor fixe din fondul locativ, de menire comunală, social-culturală, executării serviciilor auxiliare şi altor lucrări; 3) valoarea lucrărilor calificate ca ajutor pentru alte întreprinderi şi organizații, atât în formă de servicii, cât și suport material sau financiar; 4) cheltuieli aferente achitării amenzilor, penalităților, despăgubirilor, acoperirii lipsurilor, pierderilor şi altor cheltuieli neproductive; 5) cheltuieli privind creanțele compromise; 6) cheltuieli în scopuri de caritate şi sponsorizare; 7) cheltuieli aferente executării sau plății lucrărilor (serviciilor) ce nu sunt legate de sfera prestării serviciului de distribuție a gazelor naturale şi/sau celor care sunt recuperate de OSD separat de tarifele pentru serviciul de distribuție a gazelor naturale; 8) cheltuieli aferente constituirii provizioanelor; 9) cheltuieli pentru organizații de intermediere, burse de valori, servicii de consultanță, asistență juridică şi de altă natură administrativă; 10) cheltuieli de judecată și taxele de stat aferente; 11) cheltuieli pentru cercetări ştiințifice şi dezvoltare, care nu se capitalizează; 12) recompense unice; 13) cheltuieli aferente organizării timpului liber şi a odihnei salariaților, inclusiv şi cheltuielile pentru măsuri corporative; 14) cheltuieli aferente asigurării benevole a personalului şi a bunurilor materiale; 15) cheltuieli privind activele casate/cedate şi alte operațiuni de capital; 5 6 16) alte cheltuieli economic neargumentate, nejustificate şi/sau care, conform procesului tehnologic, nu sunt necesare pentru prestarea serviciului de distribuție a gazelor naturale şi/sau nu țin de activitatea reglementată.

Instanța de judecată remarcă faptul că pentru totalitatea cheltuielilor ce se

regăsesc ca componente ale costurilor de bază, în mod obligatoriu, trebuie demonstrată necesitatea acestora, cu prezentarea justificărilor corespunzătoare. Or, în final, toate aceste cheltuieli reflectă costul serviciului de distribuție a gazelor naturale, care, la rândul lor, se regăsesc în structura prețului de furnicare a gazelor naturale achitate de consumatorii finali. Respectiv, consumatorii finali de gaze naturale trebuie să achite prețuri corecte, transparente, justificate și economic argumentate.

În corespundere cu prevederile art. 12 alin. (1) lit. 1) din Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică, în legătura cu reglementarea activităților în sectoarele energetice, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică pune în aplicare principiul eficienței maxime la cheltuieli minime și supraveghează respectarea acestuia de către întreprinderile energetice ale căror prețuri și tarife sunt reglementate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică.

Astfel, urmare a examinării cererii nr. 761 din 27 noiembrie 2024 a SRL „Rotalin Gaz Trading" cu privire la stabilirea costurilor de bază aferente serviciului de distribuție a gazelor naturale, de către Consiliul de Administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică a fost aprobată Hotărârea nr. 232 din 13 mai 2025.

Corespunzător, valorile costurilor de bază aprobate comparativ cu cele solicitate de SRL „Rotalin Gaz Trading" sunt:

Componentele costurilor de bază	**Solicitat de SRL „Rotalin Gaz Trading"**	**Acceptat de ANRE**	**Diferența (+/-)**
Cheltuieli materiale (CM)	4 259,3	2 700,8	-1 558,7
Cheltuieli de retribuire a muncii (CRM)	43 113,0	33 835,7	-9 277,3
Cheltuieli aferente serviciilor prestate de terți (CST)	1 767,1	1 273,0	-494,1
Cheltuieli administrative (CA)	1 660,9	1 270,9	-390,0
Total costuri de bază:	**50 800,3**	**39 080,4**	**-11 719,9**

Prin urmare, instanța menționează că conform notei de argumentare a costurilor de bază ale SRL „Rotalin Gaz Trading" în scopul prestării serviciului de distribuție a gazelor naturale s-a indicat că cheltuielile aferente costurilor de bază au fost examinate prin prisma prevederilor Metodologiei de calculare, de aprobare și de aplicare a tarifelor reglementate pentru serviciul de distribuție a gazelor naturale aprobate prin Hotărârea ANRE nr.443/2020. Valoarea cheltuielile materiale a fost calculată ținând cont de prevederile pct.25-27 din Metodologia tarifară.

Cheltuielile materiale pot fi reprezentate de: materiale, piese de schimb, carburanți, lubrifianți, obiecte de mică valoare şi scurtă durată, materiale de protecție şi alte tipuri de materiale utilizate pentru întreținerea, exploatarea şi

reparația curentă a utilajului, clădirilor, construcțiilor, rețelelor de distribuție a gazelor naturale, inclusiv întreținere şi reparația curentă a rețelelor de gaze naturale transmise Operatorului Sistemului de Distribuție a gazelor naturale la deservirea tehnică, inclusiv de către persoanele fizice, precum și a altor mijloace fixe nemijlocit utilizate în activitatea de distribuție a gazelor naturale.

Determinarea acestor cheltuieli se realizează în corespundere cu pct. 27 din Metodologia tarifară, pentru anul de bază, cheltuielile materiale (CMo), se determină pornind de la: 1) planurile de deservire tehnică, întreținere și reparație curentă a mijloacelor fixe; 2) devizele de cheltuieli, prețurile minime de piață și contractele încheiate cu terțe părți; 3) normele privind consumul de materiale, dar nu mai mare decât cel efectiv înregistrat; 4) indicațiile paşapoartelor tehnice; 5) normativele privind realizarea măsurilor de protecţie a muncii; 6) cantitățile de materiale efectiv utilizate în perioadele precedente de reglementare; 7) parcursul efectiv al mijloacelor de transport pentru determinarea cheltuielilor aferente carburanților, lubrifianților şi anvelopelor; 8) durata de exploatare pentru determinarea cheltuielilor aferente acumulatoarelor.

În context se reține că, la elaborarea proiectului costurilor de bază, titularul de licență SRL „Rotalin Gaz Trading” la determinarea cheltuielilor materiale pentru anul de bază 2025, nu a ținut cont de prevederile pct.27 subpct.3 și 6 din Metodolofia tarifară.

Corespunzător, la valoarea cheltuielilor materiale pentru anul de bază influențează mai mulți factori obiectivi, după cum urmează: planurile de deservire tehnică, prețurile minime pe piață, contractele prezentate de Operatorului Sistemului de Distribuție a gazelor naturale, normele privind consumul de materiale, indicațiile pașapoartelor tehnice, cheltuielile efectiv suportate de Operatorului Sistemului de Distribuție a gazelor naturale, care reflectă necesitățile reale ale întreprinderii.

În ce privește cheltuielile privind redistribuirea muncii, instanța menționează că atât în cadrul ședinței de judecată cât și în referință, reprezentantul ANRE a indicat că s-a luat în calcul numărul efectiv al angajaților cu excluderea a 2 funcții vacante, cuantumul salariului minim de 5500 lei pe lună, nivelul de calificare a personalului și coeficienții tarifari aplicați efectiv de Operatorului Sistemului de Distribuție a gazelor naturale, coeficientul de complexitate, dar și suplimentele obligatorii la salariu.

Cheltuielile privind retribuirea muncii aferente activității de distribuție a gazelor naturale au fost examinate conform pct.30-31 din Metodologia tarifară, prin care este indicată formula de calcul și totodată cheltuielile privind retribuirea muncii, sunt determinate luând în considerare: 1) numărul personalului necesar, prevăzut în Statele de personal în vigoare, aprobate de către OSD, dar nu mai mare decât cel efectiv înregistrat în anii precedenți (4 ani) anului de bază, cu excepția

situațiilor în care modificarea Statelor de personal este argumentată; 2) cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real; 3) coeficientul de complexitate în ramură, recomandat la stabilirea salariului tarifar. Acest coeficient se aplică la nivelul efectiv aplicat de către întreprindere în anii precedenți (4 ani) anului de bază şi efectiv în anul de bază; 4) nivelul de calificare a personalului; 5) regimul timpului de lucru efectiv, înregistrat în anii precedenţi (4 ani) anului de bază; 6) condițiile de muncă; 7) suplimente obligatorii la salarii; 8) primele justificate în scopuri tarifare, şi prevăzute în Codul muncii, Contractul colectiv de muncă şi Regulamentele interne.

Cu referire la cheltuielile aferente serviciilor prestate de terți, necesare pentru desfășurarea activității de distribuție a gazelor naturale, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică le-a examinat prin prisma prevederilor pct. 37 din Metodologia tarifară, ținând cont de contractele încheiate cu terțe părți, prezentate de către SRL „Rotalin Gaz Trading", inclusiv și serviciile prestate de terți înregistrate de OSD în perioadele precedente de reglementare. La examinarea acestor tipuri de cheltuieli, primordial, se ține cont de contractele existente încheiate cu terțe părți.

Potrivit pct. 37 din Metodologia tarifară, pentru anul de bază, cheltuielile aferente serviciilor prestate de terți (CSTo), se determină pornind de la: 1) devizele de cheltuieli, prețurile minime de piață și contractele încheiate cu terțe părți în baza concursurilor de achiziții; 2) cheltuielile aferente serviciilor prestate de terți înregistrate în perioadele precedente de reglementare.

În acord cu pct. 61 din Metodologia tarifară, cheltuielile materiale (CM) şi cele aferente serviciilor prestate de terți (CST), în mărimea acceptată în scopuri tarifare, vor fi utilizate conform destinației, în corespundere cu prevederile Metodologiei. În cazul în care, OSD nu va utiliza integral aceste mijloace, Agenția va exclude din venitul reglementat cuantumul mijloacelor CM şi CST neutilizate conform destinației. Corecţia valorii cheltuielilor materiale şi valorii aferente serviciilor prestate de terți, în mărimea mijloacelor neutilizate conform destinației pe parcursul a 5 ani, va fi efectuată după expirarea termenului de valabilitate a costurilor de bază, prin componenta de corectare a venitului reglementat determinată pentru anul următor de reglementare.

În această ordine de idei, instanța relatează că pe de o parte SRL „Rotalin Gaz Trading" își exprimă dezacordul cu privire la stabilirea de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică a costurilor de bază insuficiente pentru o activitate stabilă de distribuție a gazelor naturale, dar pe de altă parte, prin scrisoarea nr. 298 din 29 mai 2025, SRL „Rotalin Gaz Trading" a precizat că va avea o sumă neutilizată la un anumit compartiment de cheltuieli.

În același context, afirmațiile precum că Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică nu a ținut cont de prevederile pct. 49 din Metodologia

tarifară, sunt declarative, or stabilirea cheltuielilor justificate și necesare nu poate fi efectuata fără o monitorizare exhaustivă a activității unui titular de licență, prin prisma prevederilor Legii nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale și Legii nr. 174/2017 cu privire la energetică.

Pct. 49 din Metodologia tarifară stipulează că costurile nejustificate, constatate în rezultatul controlului sau monitorizării, costurile recuperarea cărora va fi efectuată dint alte venituri, decât cele din distribuția gazelor naturale, vor fi excluse din calculul tarifului.

Pct. 49 din Metodologia tarifară oferă un instrument suplimentar de asigurare a respectării principiilor de reglementare și a faptului că tarifele de distribuție reflectă doar cheltuielile absolut necesare pentru prestarea serviciului reglementat.

Urmare a celor expuse supra, se punctează că, costurile de bază înaintate de SRL „Rotalin Gaz Trading" au fost examinate în corespundere cu exigențele cadrului normativ aplicabil. Valorile costurilor de bază au fost prezentate către OSD cu argumentarea detaliată a motivului modificărilor anumitor valori, atât în cadrul ședințelor de lucru organizate, precum și comunicate/explicate direct reprezentanților SRL „Rotalin Gaz Trading", inclusiv, prin intermediul poștei electronice și adresărilor oficiale.

Astfel, analizând argumentele expuse de SRL „Rotalin Gaz Trading" în cererea de chemare în judecată, în coraport cu circumstanțele de fapt ale speței și cadrul legal aplicabil, instanța de contencios administrativ conchide că, activitatea administrativă efectuată de autoritatea publică pârâtă este una legală și întemeiată, fiind efectuată în strictă conformitate cu prevederile legislației. Prin urmare, instanța nu a constatat admiterea de încălcări la emiterea actului administrativ contestat, legalitatea acestuia nefiind pusă la îndoială de către instanța de judecată și nefiind combătută prin probe pertinente și concludente de către reclamant.

Raportând normele citate la speță, instanța reține că autoritatea pârâtă, potrivit prevederilor art. 7-8 din Codul administrativ, în calitate de autoritate publică, a acționat potrivit competenței în vederea realizării sarcinilor atribuite în baza legislației.

Instanța de judecată menționează că argumentele SRL „Rotalin Gaz Trading", cu referire la netemeinicia actului administrativ contestat, nu vor fi reținute de instanță, acestea având un caracter declarativ, nefiind confirmate prin probe în sensul art. 93 alin. (1) din Codul administrativ, or, fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția. Prin derogare de la prevederile alin. (1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale. Reglementări suplimentare sau derogatorii sunt admisibile doar în baza prevederilor legale. Astfel, reclamanta nu a demonstrat caracterul ilegal al actului administrativ contestat.

Analizând normele legale citate în raport cu circumstanțele de fapt ale speței și materialul probatoriu administrat, instanța conchide că actul administrativ individual în privința reclamantei a fost emis de către autoritatea publică pârâtă în strictă conformitate cu prevederile legale.

Având în vedere faptul că instanța de judecată s-a expus asupra argumentelor de principiu invocate de partea reclamantă, în rest, instanţa de judecată respinge argumentele și consideră că nu este necesar să răspundă la fiecare în parte, acestea fiind vădit neîntemeiate şi inadmisibile, ori, în sensul jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, articolul 6 § 1 din Convenţia Europeană pentru apărarea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului obligă, inter alia, instanţele naţionale să examineze adecvat declarațiile, argumentele şi probele, cu toate acestea, deşi articolul 6 § 1 al Convenției obligă instanţele să-și motiveze deciziile, acesta nu poate fi interpretat ca impunând instanțelor să ofere un răspuns detaliat la fiecare argument (a se vedea Van de Hurk v. the Netherlands, 19 aprilie 1994, §§ 59 și 61, Series A nr. 288, și Burg v. France (dec.), nr. 34763/02, ECHR 2003-II).

Întinderea obligației de a-și motiva deciziile poate varia în conformitate cu natura deciziei şi trebuie determinată în lumina circumstanțelor cauzei (a se vedea Ruiz Torija v. Spain și Hiro Balani v. Spain, 9 decembrie 1994, Series A nr. 303-A și 303-B, § 29 și, respectiv, § 27; și Helle v. Finland, 19 decembrie 1997, § 55, Reports of Judgments and Decisions 1997 VIII, inclusiv hotărârea Curţii Europene a Drepturilor Omului pronunţată în pricina Fomin v. Moldova, nr. 36755/06, § 31, 11 octombrie 2011).

Conform art. 224 alin. (1) lit. f) din Codul administrativ, examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri: respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sunt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la lit. a)-e).

În acest sens instanța de judecată, reieșind din circumstanțele de fapt constatate supra, coroborate cu normele de drept relevante situației din speță, consideră necesar a respinge ca neîntemeiată acțiunea în contencios administrativ înaintată de SRL „Rotalin Gaz Trading”, or pârâtul prin argumentele și probele anexate la materialele cauzei a demonstrat în ședința de judecată legalitatea actului contestat, iar reclamantul nu a invocat în susținerea poziției sale careva probe pertinente, concludente și utile, care în ansamblul lor ar demonstra necesitatea anulării actului administrativ individual.

În conformitate cu art. 225 alin. (1)-(2) din Codul administrativ, instanța de judecată nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității unui act administrativ. Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică:

a) și-a exercitat dreptul discreționar;

b) a luat în considerare toate faptele relevante;

c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar;

d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

În conformitate cu prevederile art. 224-225 din Codul Administrativ al Republicii Moldova, instanța de judecată,

h o t ă r ă ș t e:

Se respinge acțiunea în contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Rotalin Gaz Trading" împotriva Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică cu privire la modificarea Hotărârii Consiliului de Administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 232 din 13 mai 2025 în partea pct. 1, ca fiind neîntemeiată.

Hotărârea cu drept de apel la Curtea de Apel Centru, în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Președintele ședinței,
Judecător Rodica Nicula